

DEBRİDMAN

Ne Zaman?

Ne Kadar?

Nasıl?

*Doç. Dr. İbrahim Tabakan
ÇÜTF Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi
Anabilim Dalı*

BEYANIM YOKTUR

Debridman

“Yara iyileşmesini engelleyen tüm devital dokuların kontrollü şekilde uzaklaştırılması”

- *Nekrotik/fibrinli dokunun temizlenmesi*
- *Enfeksiyonun ve biyofilmin azaltılması*
- *Yara yatağının iyileşmeye hazırlanması*

Debridman

- **T** for tissue: non viable or deficient

- **I** for inf

- **M** for m

- **E** for ep

Clinical observations	Proposed pathophysiology	WBP clinical actions	Effect of WBP actions	Clinical outcomes
Tissue non-viable or deficient	Defective matrix and cell debris impair healing	Debridement (episodic or continuous) •autolytic, sharp surgical, enzymatic, mechanical or biological •biological agents	Restoration of wound base and functional extra- cellular matrix proteins	Viable wound base

Debridman

- *Nekrotik/fibrinli doku*
- *Eskar*
- *Devitalize dokular*
- *Yara kabukları*
- *Enfekte dokular*
- *Hiperkeratoz*
- *Hematom*
- *Apse materyali*
- *Yabancı cisimler*
- *Debris*
- *Kemik parçaları*
- *Doku artıkları*

TEMİZLENMELİ!!!

Sağlıklı doku

- Kırmızı parlak
- Kanar
- Elastik
- Nemli görünüm

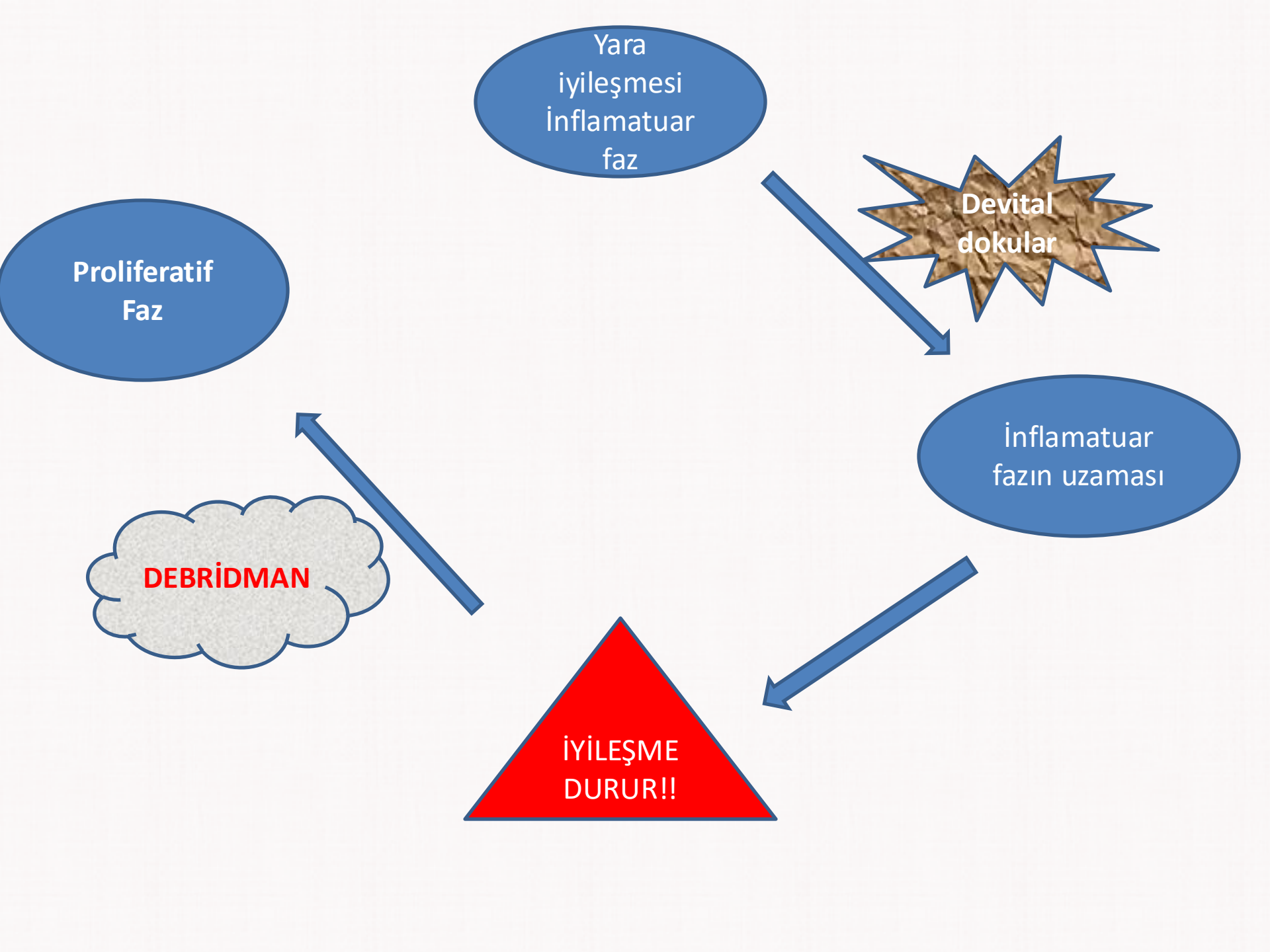
Devital doku

- Siyah/sarı/gri
- Kanamaz
- Mat ve sert
- Enfeksiyon ve biyofilm için zemin oluşturur

Debridmanın amacı;

- Devital dokuyu uzaklaştırmak
- Biyolojik yükü azaltmak
- Granülasyonu uyarmak
- Yara yatağını hazırlamak

Debridman-- Ne Zaman?

- Nekroz

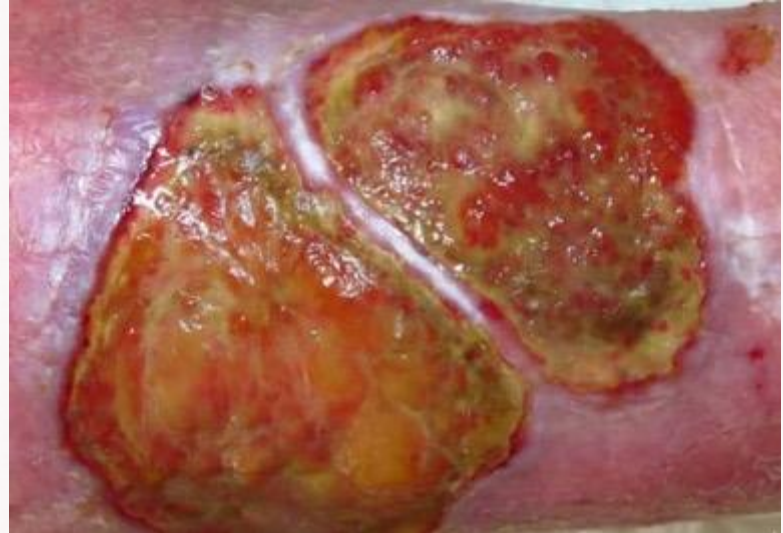
Debridman-- Ne Zaman?

- Nekroz
- Fibrin?

Debridman-- Ne Zaman?

- Nekroz
- Fibrin?
- Biyofilm şüphesi

Debridman-- Ne Zaman?

- Nekroz
- Fibrin?
- Biyofilm şüphesi
- Enfeksiyon bulguları

Debridman-- Ne Zaman?

- Nekroz
- Fibrin?
- Biyofilm şüphesi
- Enfeksiyon bulguları
- NPWT/greft/flep öncesi hazırlık

Debridman gerektirmeyen durumlar

- Stabil kuru eskar
- Kritik iskemi
- Bazı travmatik hematoma, pıhtı

DİKKAT etmemiz gereken durumlar!!

- Özellikle bölgeler: el, yüz, ayaklar, genital
- Yeterince değerlendirilmemiş - malignite şüphesi olan yaralar
- Damar, sinir, tendon yakınlığı
- Pıhtılaşma bozukluğu
- Zeminde implant/plak vs.
- Pyoderma gangrenosum ve vaskülit

DİKKAT etmemiz gereken durumlar!!

Debridman-- Ne kadar?

- Tüm devital dokuyu uzaklaştır
- Canlı dokuyu koru
- 'Bleeding points' = yeterli seviye

Aşırı debridman;

- Kanama
- İskemi
- Doku kaybı
- Önemli yapıların açığa çıkması (sinir, tendon, damar)

Yetersiz debridman;

- Persistan enfeksiyon
- Biyofilm kalması
- Graft/NPWT başarısızlığı

Debridman tipleri– Nasıl?

- Cerrahi
- Mekanik
- Enzimatik
- Otolitik
- Biyolojik

Cerrahi debridman

- Anestezi
- Bistüri/Makas/Küret
- Kanama kontrolü
- Canlı doku/Devital doku
- Gerekirse aralıklı seanslar

Cerrahi debridman

- Tanjansiyal/Fasiyal
- Kritik dokulara yaklaşım
- Gerekirse birden çok seans

Cerrahi debridman

Cerrahi debridman

Mekanik debridman

- Sürtme/gazlı bez
- Monofilament pedler
- Basıncılı irrigasyon
- Hidroterapi

Mekanik debridman

- Sürtme/gazlı bez
- Basıncılı irrigasyon

Mekanik debridman

- Monofilament pedler

Mekanik debridman

- Ultrasonik cerrahi debridman
- Hidrodebridman

Enzimatik debridman

- Kolajenazlar, nekrotik dokuların parçalanması
- Seçici bir yöntem
- Dezavantajı; yavaş olması
- İdeal; yaşlı, ağırlı hastalar

Enzimatik debridman

Otolitik debridman

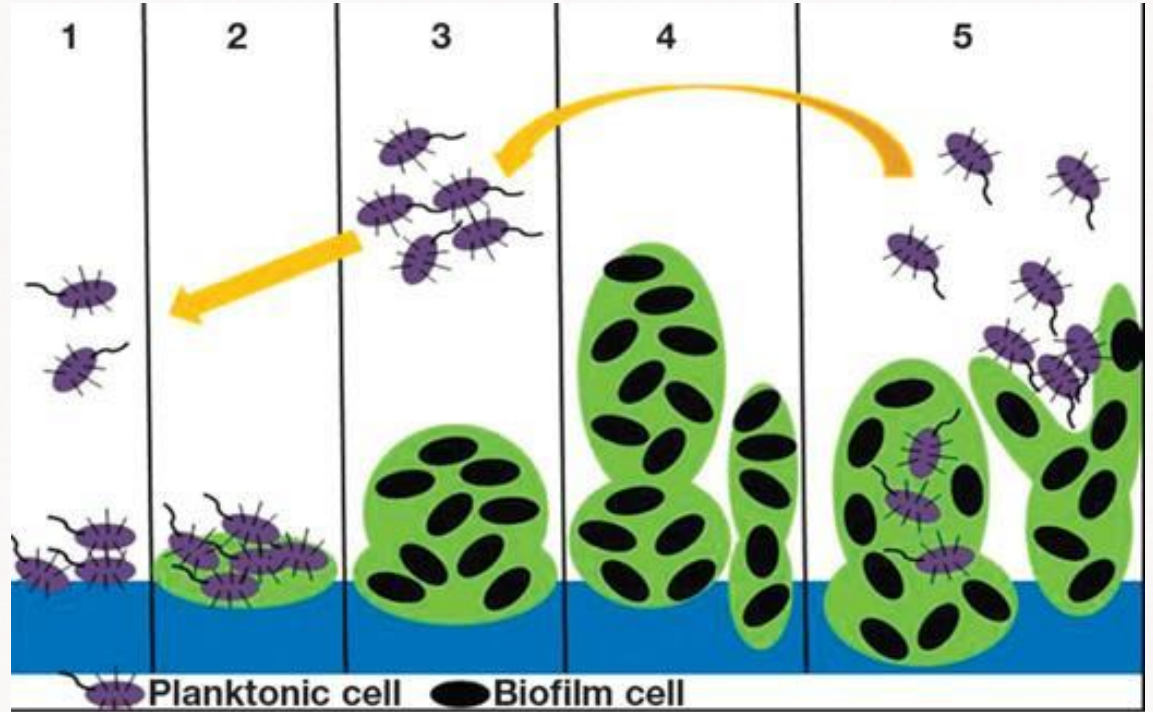
- Hidrokolloid/Hidrojel
- Nemli iyileşme
- Hasta konforu
- Yavaş ama güvenli

Biyolojik debridman

- Steril larvalar
- Çok seçici
- Hedef: biyofilm
- Hasta uyumu sınırlı

Debridman & Biyofilm

“İnert veya canlı bir yüzeye yapışan, ekzopolisakkarit (EPS) veya ekzopolimerik bir madde ile kaplanmış, yapılandırılmış bir mikroorganizma topluluğu”

Debridman & Biyofilm

- 24 saat içinde yeniden oluşur
- Yüzeyi bozmadan tedavi olmaz
- *Debridman*
- *Antibiyofilm ajanlar (topikal antibakteriyel ürünler, Quorum sensing inh., Matrix-degrading enzimler)*
- *Pansuman*

Algoritmik yaklaşım: **Ne zaman? Ne kadar? Nasıl?**

- Yaranın değerlendirilmesi
- Nekroz var mı? Debridman
- Vaskülariteyi kontrol et
- Yara yatağını hazırla
- Graft/Flap (onarım planı)

